

LOO PLAN

voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

*Revitalisatie Kinderboerderij Rheden
en
Scoutinggebouw*

COLOFON

OPDRACHT

Quicksan in het kader van de Wet natuurbescherming

OPDRACHTGEVER

Gemeente Rheden
Postbus 9110
6994 ZJ De Steeg

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : e-mail d.d. 15 oktober 2018

Ons kenmerk : 2018-100484-888....

Datum : 17 december 2018

Contactpersoon : mevrouw N. van Grinsven MSc

Contactpersoon : Marko Sinke

Medewerking van : Steven van Kasteel

Vormgeving : Marianne Mooij

© Loo Plan B.V. Dit rapport is vervaardigd op verzoek van en hiermee eigendom van Gemeente Rheden. Loo Plan is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade voortvloeiende uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Loo Plan. De opdrachtgever vrijwaart Loo Plan voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

BEVINDINGEN

1	INLEIDING	2
1.1	SCOPE	3
1.2	KWALITEITSBORGING	5
2	WERKWIJZE	6
2.1	LITERATUURSTUDIE (SOORTWAARNEMINGEN EN BIOTOOP)	6
2.2	GEBIEDSBESCHERMING	6
2.3	SOORTBESCHERMING	7
3	RESULTATEN	8
3.1	HUIDIGE SITUATIE EN BIOTOOP	8
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	9
3.3	SOORTBESCHERMING	9
4	EFFECTBEOORDELING EN CONCLUSIE	11
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	11
4.2	SOORTBESCHERMING	12
4.2.1	BOERENZWALUW	12
4.2.2	HUISMUS	12
4.2.3	STEENUIL	12
4.2.4	STEENMARTER	12
4.2.5	VLEERMUIZEN	13

ACHTERGRONDINFORMATIE

BIJLAGEN

1. WETTELIJK KADER ALGEMEEN
2. TOETSINGSCRITERIA QUICKSCAN
3. FOTO'S
4. DETAILLERING VOorgenomen WERKZAAMHEDEN

Bevindingen

Tabel 1 Beknopte conclusie.

Onderdeel	Conclusie	Vervolgactie
Gebiedsbescherming	De voorgenomen werkzaamheden hebben mogelijk invloed op gebiedsbescherming omdat het onderzoeksgebied binnen de Groene Ontwikkelingszone ligt.	Natura 2000-gebieden en GNN: Geen. Groene Ontwikkelingszone: Nader onderzoek naar de invloed(en) van de voorgenomen ontwikkelingen van het Masterplan Zuidflank Rheden' en het scoutingterrein met gebouw.
Beschermde soorten	In het gebied en in de directe omgeving zijn verschillende beschermde (jaarrond) soorten aangetroffen of worden daar verwacht. Dit zijn: 1. Huismus 2. Steenuil 3. Steenmarter 4. Gewone dwergvleermuis	Indien sterke verlichting wordt toegepast is een nader onderzoek naar vleermuizen gewenst.
Voorwaarden	Afhankelijk van het tijdstip waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd, dient <u>rekening gehouden te worden met broedende vogels (met name boerenwaluw, spreeuwen, winterkoning en roodborst).</u>	Geen versturende werkzaamheden uitvoeren tijdens het broedseizoen (indicatief van maart tot half augustus). of Nestplaatsen vóór broedseizoen ongeschikt maken.

1 Inleiding

De Gemeente Rheden is voornemens het gebied achter de Rhedense kinderboerderij te revitaliseren. Dit als onderdeel van een veel groter ontwerp 'Masterplan Zuidflank Rheden.'

Er worden meerdere gebouwen, beplanting en dierenverblijven verwijderd. In een deel van het terrein zal een accommodatie ontwikkeld worden voor de Scouting Rheden.

Door deze ontwikkelingen wordt het terrein aantrekkelijker gemaakt en past het beter in de omgeving.

Een detaillering van de voorgenomen werkzaamheden is opgenomen in bijlage 4.

Veel werkzaamheden zijn vergunningplichtig. Een van de aspecten waarop getoetst moet worden is de soortbescherming (bijlage I). Deze toetsing moet inzicht geven op de vraag of de geplande werkzaamheden uitvoerbaar zijn in het licht van deze wetgeving, en heeft de vorm van een quickscan. De aard van de werkzaamheden (en kennis hiervan) is hierbij essentieel.

Mogelijke effecten die op kunnen treden zijn:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht en trillingen.
- Tijdelijk ongeschikt worden van leefgebied (door aanleg werkstroken, materiaalopslag e.d.).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie.
- Verdwijnen van nestgelegenheid.
- Verlies van leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en essentiële verbindingzones) door verandering van grondgebruik.

In de nu voorliggende rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming opgenomen. Op basis van een bureaustudie en een veldbezoek door een ecooloog is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Aan de hand van de resultaten van de quickscan wordt getoetst welke effecten de geplande werkzaamheden op de beschermde soorten en gebiedsbescherming kunnen hebben.

Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden), kan het project zonder aanvullende maatregelen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn én dat de voorgenomen werkzaamheden deze zouden kunnen beïnvloeden, zijn er vervolgstappen nodig.

In Tabel I is de conclusie beknopt weergegeven. Achtergronden en details zijn opgenomen in de bijlagen.

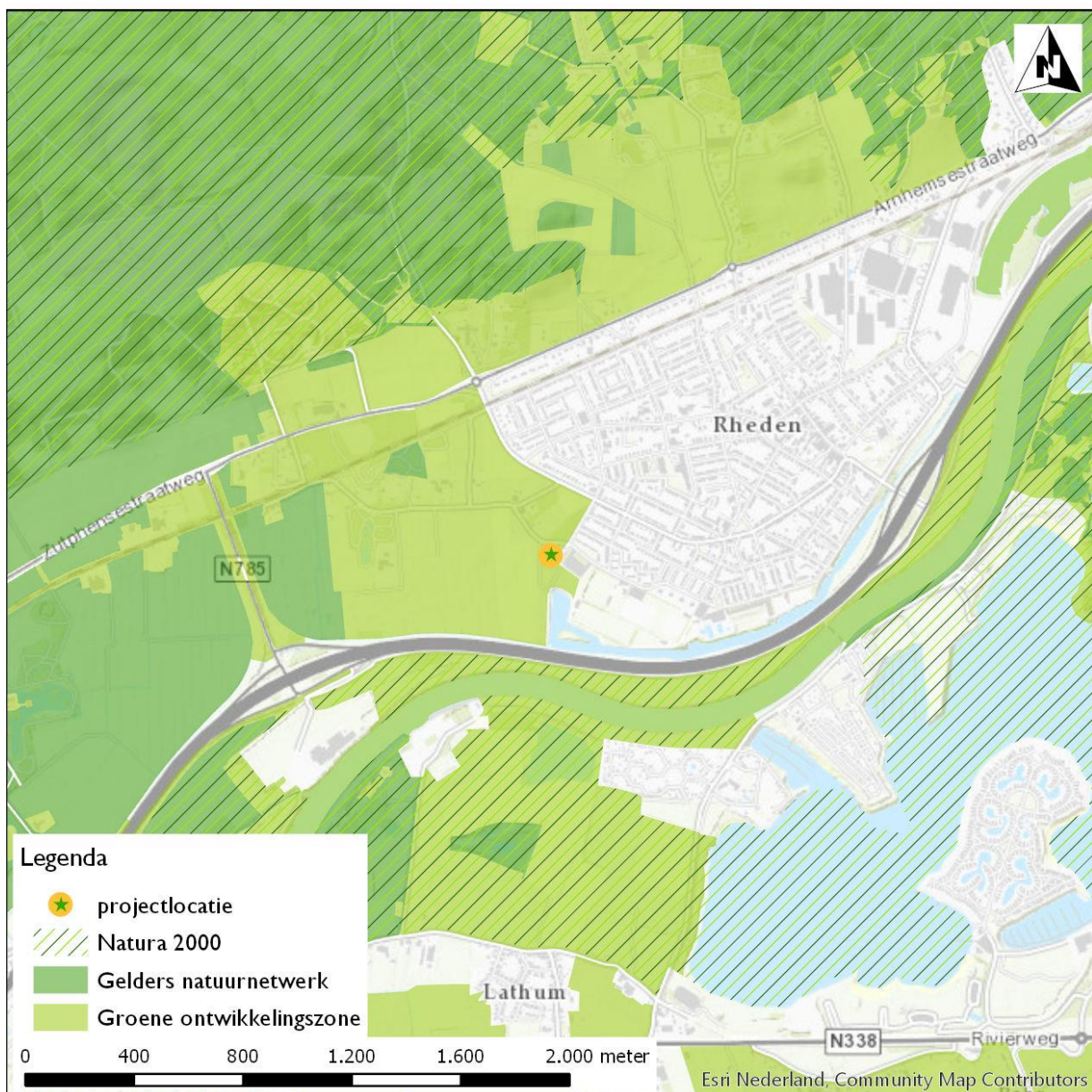
1.1 Scope

De quickscan Wet natuurbescherming moet antwoord geven op de onderstaande vragen.

- Wat is de kans op aanwezigheid van beschermde flora en fauna?
- Welke vervolgstappen (nader onderzoek) dienen genomen te worden om de aanwezigheid van de beschermde flora en fauna vast te stellen?
- Welke effecten heeft het initiatief op de (potentieel) aanwezige beschermde flora en fauna?
- Is een ontheffing op het soortbeschermingsdeel vanuit de Wet natuurbescherming noodzakelijk, of kunnen negatieve effecten ondervangen worden door het werken met goedgekeurde gedragscodes?
- Zijn er negatieve effecten in het kader van gebiedsbescherming (Natuurnetwerk Nederland (NNN)), Natura 2000-gebieden) te verwachten bij dit initiatief?

Opdrachtgever	Gemeente Rheden
Onderzoekslocatie	Terrein van de kinderboerderij Rheden
Plaats	Rheden
Voorgenomen activiteit	Gebiedsontwikkeling, sloop en nieuwbouw (scouting/kinderboerderij)
Bijzonderheden	-

Figuur 1 Ligging projectgebied ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebied.

1.2 Kwaliteitsborging

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Quickscans worden uitgevoerd door ecologen en getoetst door een ervaren ecooloog. Een quickscan is niet aan een bepaald seizoen gebonden en kan gedurende het gehele jaar plaatsvinden. Door te letten op habitatkenmerken en abiotische condities kan, ook voor soorten die op dat moment niet aanwezig zijn doordat zij bijvoorbeeld nachtactief zijn of zich in hun winterhabitat bevinden, worden vastgesteld of het plangebied een potentiële functie heeft. Voor een quickscan geldt geen vaste werkwijze; bij het onderzoek wordt, waar mogelijk, aangesloten op de geldende protocollen en Kennisdocumenten.

De bij het onderzoek betrokken personen (Tabel 2) zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Tabel 2 Bij onderzoek betrokken personen.

Datum quickscan	27 november 2018
Ecoloog	Ing. S.W. van Kasteel en mevrouw E.E. Loonen
Opleiding	Bos- en natuurbeheer Hogeschool Van Hall Larenstein
Functie	Project medewerker ecologie Specifieke kennis op gebied van vogels, vleermuizen, amfibieën en reptielen
Interne collegiale toetsing rapportage	15 december 2018 ing. C.A. Sinke (senior projectleider ecologie)

2 Werkwijze

2.1 Literatuurstudie (soortwaarnemingen en biotoop)

De mogelijkheden voor beschermde soorten lopen per locatie en per aanwezig biotoop sterk uiteen. Specifieke kennis van de beschermde soorten en hun habitateisen is daarom essentieel. Tijdens een quickscan wordt de geschiktheid van een plangebied zowel vanuit de biotoop als vanuit de beschermde soort beoordeeld op basis van beschikbare literatuur en kaartmateriaal.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) wordt geraadpleegd om een beeld te krijgen van de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in de directe omgeving van het plangebied (lit. 1).

2.2 Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden valt onder de Wet natuurbescherming. Met betrekking tot de Natura 2000-gebieden zijn de wettelijke verplichtingen om te voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor habitats en soorten beschreven in de Natura 2000-beheerplannen.

Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geregeld.

De ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland is in figuur 1 weergegeven. Er wordt een inschatting gemaakt of de voorgenomen ingreep mogelijk een negatieve effect kan hebben op de beschermde natuurwaarden. Voor deze bepaling wordt de effectenindicator geraadpleegd (lit. 2).

In of nabij de Natura 2000-gebieden wordt gekeken of er mogelijk effecten te verwachten zijn en dus de noodzaak voor een 'voortoets' bestaat.

Voor de gronden in of nabij het Natuurnetwerk Nederland (Gelders Natuurnetwerk) wordt beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken.

Voor plannen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland dient het 'nee, tenzij ...'-toetsingskader doorlopen te worden.

2.3 Soortbescherming

Omgang met artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming wordt tijdens een quickscan inzichtelijk gemaakt. Het gaat hierbij om:

1. *Soorten van de Vogelrichtlijn. Artikel 3.1.*
2. *Soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn. Artikel 3.5.*
3. *Overige beschermde soorten. Artikel 3.10*

Op basis van één veldbezoek door een ecooloog wordt de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Dit gebeurt aan de hand van de terreingesteldheid, een brede ecologische kennis en bekende literatuurgegevens. In bijlage 2 zijn de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein wordt beoordeeld.

Gebouwen worden aan de buitenzijde en indien nodig van binnen beoordeeld op hun geschiktheid.

In het veld wordt ook gekeken naar de samenhang van het project met de omgeving. Zo wordt bepaald of de betreffende locatie onderdeel van een groter (landschappelijk) geheel is, of dat het geïsoleerd ligt, bijvoorbeeld een klein bosje in een intensief agrarische omgeving. Dit kan van betekenis zijn voor de waardetoekenning van het onderzoeksgebied voor eventueel aanwezige beschermde soorten. Binnen de opdracht wordt niet onderzocht of er andere initiatieven in de omgeving spelen en wordt niet getoetst op cumulatie van effecten.

3 Resultaten

3.1 Huidige situatie en biotoop

Het projectgebied ligt aan de westkant van het dorp Rheden. Het omliggende gebied bestaat uit een woonwijk, weiland/boomgaard met weide, akkerland en de snelweg A348.

Tabel 3 Huidige situatie.

Algemeen	Gebouwen/schuren en voormalig opslagterrein en weides van kinderboerderij Rheden.
Voorgenomen activiteit	Sloop van enkele bijgebouwen en opschoning van het terrein in het kader van: gebiedsontwikkeling 'Masterplan Zuidflank Rheden': openbaar groen/speelnatuur, sport/spel en wandelpaden en voor een deel omvorming naar scoutingterrein met ontwikkeling van een scoutinggebouw.
Omgeving	Agrarisch/landelijk gebied en woonwijk.
Bijzonderheden	Het betreft het terrein van en aan de achterzijde van de Rhedense kinderboerderij.

De bijgebouwen van de kinderboerderij bestaan voornamelijk uit (halfopen) houten schuurtjes met een golfplaten dak en houten tuinhuisjes. Deze houten bijgebouwen zijn deels in gebruik als dierenverblijven en deels als opslag. Het achterliggende terrein was eerder in gebruik als dierenweide, maar wordt nu als opslagterrein gebruikt (hout, takken, grond/zand, stenen en oud materiaal/materieel. Op dit stuk terrein worden ook mest en strooisel uit de dierenverblijven opgeslagen en is een bijenstal (halfopen schuur met bijenkasten) en een klein schuurtje aanwezig. Het gehele terrein wordt omzoomd door een vrijuit groeiende haag met daarin verspreid enkele knotessen.

Tabel 4 Aanwezige biotopen.

Biotoop	Aanwezig	Detail	Foto
Gebouwen	Ja	Kinderboerderij met bijgebouwen (verschillende houten schuurtjes, tuinhuisjes, (halfopen) schuur met bijenkasten).	1 - 5
Water	Ja	Vijvertje van de kinderboerderij voor eenden.	
Beplanting houtachtig	Ja	Hagen/struweel (meidoorn, sleedoorn, hondsroos) en verschillende knotessen; daarnaast ook enkele fruitbomen en walnootbomen.	6, 9, 10
Tuin/erf	Ja	Ruigte met gras en kruiden omringd door houtige beplanting. Opslagterrein van de kinderboerderij, erf kinderboerderij.	7, 8
Agrarisch gebied	Ja	Akker en grasland in percelen naast het onderzoeksgebied.	10 - 12

3.2 Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt op enige afstand (Tabel 5) van zowel Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken als van gebieden aangewezen binnen het Natuurnetwerk Nederland (Gelders Natuurnetwerk).

Het onderzoeksgebied valt binnen de Groene Ontwikkelingszone.

Tabel 5 Afstand projectgebied tot beschermde gebieden.

Beschermde gebieden	Afstand	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebied Veluwe	0,9 km	Geen	Geen oriënterend onderzoek.
Natura 2000-gebied Rijntakken	0,5 km	Geen	Geen oriënterend onderzoek.
Natuurnetwerk Nederland	0,5 km	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime.
Groene ontwikkelingszone	0	Mogelijk	Oriënterend onderzoek

3.3 Soortbescherming

De resultaten geven een overzicht van de aangetroffen soorten en de mogelijk aanwezige soorten in het gebied. De gegevens zijn zowel gebaseerd op literatuur als waarnemingen tijdens het veldbezoek. Soms is ook informatie verkregen van de initiatiefnemer of derden.

Hieronder wordt per soortgroep enkel gekeken naar soorten die strikt beschermd zijn en niet naar de soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt.

Als een biotoop niet geschikt is, wordt hieronder geen toelichting gegeven.

Vanwege de strikte bescherming van alle soorten vleermuizen, en het verschil in handelen tussen nesten en jaarrond beschermde nesten van vogels, zijn deze groepen apart onderscheiden.

VOGELS ALGEMEEN

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd gedurende de periode dat ze aan het nest zijn gebonden. Vogels kunnen in het projectgebied broeden. Plaatsen die gebruikt kunnen worden als nestplaats zijn (fruit)bomen, struiken, hagen en de bebouwing.

In de aanwezige gebouwtjes (o.a. halfopen schuurtjes) kunnen mogelijk algemeen voorkomende (beschermde) vogels broeden als merel, roodborst en winterkoning. In het hoofdgebouw van de kinderboerderij broeden jaarlijks boerenzwaluwen en voor deze soort zijn ook in de halfopen schuurtjes broedmogelijkheden.

**VOGELS (JAARROND
BESCHERMDE NESTEN)**

In het onderzoeksgebied zijn broedmogelijkheden voor huismussen in de kinderboerderij en is voor deze soort zeer geschikt foerageergebied aanwezig. De bijgebouwen zijn ongeschikt voor huismussen om in te broeden (geheel afgesloten of geen geschikte nestelplaatsen). Tijdens het veldbezoek zijn enkele huismussen waargenomen rondom de dierenverblijven en de kinderboerderij.

In de omgeving van de kinderboerderij komt de *steenuil* voor. Uit informatie van de steenuilwerkgroep van de IVN-Oost Veluwe ligt het dichtstbijzijnde nest op meer dan 500 meter afstand. Deze afstand is te groot om het onderzoeksgebied als 'essentieel foerageergebied' te kunnen aanmerken. Mogelijk wordt het onderzoeksgebied incidenteel door de steenuil bezocht. Zo zijn dieren rondom hoveniersbedrijf Worm en Zn. aan de Brinkweg 24-26 te Rheden gehoord. Op deze locatie is echter geen nestgelegenheid bekend en wordt uitgegaan van een roepend jong dier. Op deze locatie is ook geen territorium is ook bekend vanuit de NDFF (lit. I).

ZOOGDIEREN

Loo Plan doet veel onderzoek naar steenmarters binnen de gemeente Rheden. In de omgeving van de kinderboerderij komt de *steenmarter* voor (lit. I). Het terrein van de kinderboerderij en de bijhorende gebouwen bieden een geschikt (foerageer)biotoop voor de steenmarter. Omdat er op de projectlocatie geen overlast- of schademeldingen bekend zijn, worden verblijfplaatsen van de steenmarter uitgesloten.

Op de Veluwezoom liggen verschillende dassenburchten. Het is bekend dat de dassen op de graslanden tussen de Veluwezoom en de A348 foerageren. Verwacht wordt dat op de meer westelijk gelegen gronden met veel heggetjes en begrazing met paarden betere foerageermogelijkheden zijn dan op het verruigde onderzoeksterrein. Het onderzoeksgebied is in elk geval geen essentieel foerageergebied.

VLEERMUIZEN

In steden en dorpen komen enkele algemene vleermuissoorten voor waarvan de verblijfplaats beschermd is. Met name de gewone dwergvleermuis komt veel voor in gebouwen in steden en dorpen en heeft aan weinig ruimte voldoende. Het hoofdgebouw van de kinderboerderij is potentieel geschikt voor deze soort, in de schuren en bijgebouwen ontbreken geschikte plekken. Gezien de zeer beperkte verlichting van het huidige scoutinggebouw gaan wij uit van een vergelijkbare verlichtingsintensiteit op de nieuwe locatie. De potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen in de knotbomen en een eventuele routefunctie van de hagen worden door de voorgenomen activiteiten dan ook niet aangetast.

OVERIGE SOORTEN

Op basis van het veldbezoek, literatuurgegevens en habitatvoorkeuren kan de aanwezigheid van andere beschermde soorten uitgesloten worden.

4 Effectbeoordeling en conclusie

4.1 Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt op ruime afstand (Tabel 5) van zowel Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken als van gebieden aangewezen binnen het Gelders Natuurnetwerk. Mogelijke effecten van het slopen van de bijgebouwen en de nieuwbouw zouden kunnen zitten in verstoring door geluid, mechanische effecten of zijn optisch van aard. Doordat werkzaamheden echter een zeer geringe uitstraling hebben en deels omsloten zijn door de omgeving (woonwijk en snelweg) zullen deze geen negatieve gevolgen hebben voor de beschermde gebieden. Mogelijke effecten van de gebiedsontwikkeling (wandelpaden/speelnatuur) kunnen zitten in de tijdelijke verstoring door mechanische effecten, optische verstoring, verstoring door licht en verstoring door geluid. Doordat de uitstraling van deze effecten gering is, hebben deze geen negatieve gevolgen voor de beschermde gebieden.
Een nader onderzoek naar de mogelijke effecten is niet nodig.

Het gebied ligt binnen de Groene Ontwikkelingszone Biljoen, Middachten en Hof te Dieren. Voor gebieden binnen de Groene Ontwikkelingszone geldt dat ruimtelijke ingrepen zijn toegestaan mits deze een bijdrage leveren aan het landschap, waarbij de kernkwaliteiten van het betreffende gebied (substantieel) worden versterkt. Vanuit het 'Masterplan Zuidflank Rheden' kunnen de volgende punten een positiefffect hebben: Begrazing met kleinvee, aanleg brede bloemrijke bermen voor bijen (en andere insecten), versterking van beleving landschappelijke overgangen en de groene inpassing van terrein aan de oostzijde van het gebied.

Hier tegenover staan verschillende punten die een mogelijk negatief effect kunnen opleveren: openstelling van terreinen (boomgaard) en de aanleg van nieuwe wandelpaden. Ook de bouw van een nieuw onderkomen voor de plaatselijke scouting op het achterterrein van de kinderboerderij kan effect(en) hebben op de Groene Ontwikkelingszone.
Een nader onderzoek naar de mogelijke effecten is wenselijk.

4.2 Soortbescherming

De kinderboerderij, de bijgebouwen en directe omgeving (beplanting) bieden potentiële nestlocaties voor algemene broedvogels.

Alle broedende vogels zijn beschermd en mogen slechts onder strikte voorwaarden verstoord worden.

Buiten het broedseizoen (globaal van begin maart tot half augustus) is er vanuit deze groep geen belemmering voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Mochten de werkzaamheden tijdens het broedseizoen uitgevoerd worden, dan wordt geadviseerd om de bijgebouwen en de aangrenzende beplanting vóór het broedseizoen ongeschikt te maken zodat er geen vogels kunnen gaan broeden.

4.2.1 Boerenwaluw

De nesten van deze soort zijn als permanente verblijfplaats te kwalificeren indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn. In de bijgebouwen zijn geen nesten van boerenwaluwen waargenomen. Omdat het hoofdgebouw van de kinderboerderij blijft gehandhaafd in de huidige staat, *zijn er geen negatieve effecten te verwachten en is nader onderzoek naar deze soort niet noodzakelijk.*

4.2.2 Huismus

Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd mogen niet vernietigd of verstoord worden.

Mogelijk zijn er nestplaatsen huismussen aanwezig in de kinderboerderij; de overige bebouwing is ongeschikt. Omdat dit gebouw blijft bestaan en het terrein blijft bestaan als kinderboerderij met daarin geschikt foerageergebied, zijn er geen nadelige effecten te verwachten die van invloed zijn op de huismus. *Nader onderzoek naar de huismus is niet noodzakelijk.*

4.2.3 Steenuil

De steenuil is gehoord in de nabijheid van het projectgebied. Naar alle waarschijnlijkheid betreft het hier een losse waarneming. Uit informatie van de lokale Steenuilenwerkgroep blijkt dat er geen nest van de steenuil bekend is op minder dan 500 meter afstand,

Op basis van deze informatie wordt uitgesloten dat er een territorium van de steenuil aanwezig is binnen de invloedssfeer van de projectlocatie. *Een nader onderzoek naar de steenuil is daarom niet noodzakelijk.*

4.2.4 Steenmarter

Er zijn geen verblijfplaatsen van de steenmarter in het onderzoeksgebied waargenomen. *Een nader onderzoek naar de steenmarter is niet noodzakelijk.*

4.2.5 Vleermuizen

De kinderboerderij zelf biedt mogelijkheden in verblijfplaatsen voor vleermuizen. Maar omdat niets aan dit gebouw verandert, is geen nader onderzoek naar het gebruik noodzakelijk.

De verschillende bijgebouwen zijn vanwege hun constructie/materialen niet geschikt als verblijfplaatsen voor vleermuizen. Verder zijn de holten in de knotessen die aanwezig zijn in de haag aan de westkant van het onderzoeksgebied interessant als verblijfplaats voor vleermuizen en zijn de hagen geschikte lijnvormige structuren waarlangs vleermuizen foerageren en zich verplaatsen.

Bij verlichting van het scoutinggebouw en de omgeving kunnen negatieve effecten op vleermuizen niet worden uitgesloten.

Bij een verlichtingsintensiteit vergelijkbaar met het huidige scoutinggebouw zijn geen effecten te verwachten.

In het geval van sterke verlichting zijn effecten niet uit te sluiten en wordt nader onderzoek naar vleermuizen geadviseerd.

Tabel 6 Beoordeling soortbescherming.

Soortgroep	Biotoop geschikt	Beschermde soort aanwezig	Effect op soort
Vogels - algemeen	Ja	Mogelijk	Nee ¹
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Ja	Ja (huismus en steenuil)	Nee
Zoogdieren	Ja	Nee	Nee
Vleermuizen	Ja	Mogelijk	Mogelijk
Overige soorten	Nee	Nee	Nee

¹ Mits werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

ACHTERGRONDINFORMATIE

1. Nationale Databank Flora en Fauna
Geraadpleegd op 6 december 2018
2. <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=6&id=n2k38&topic=gevoeligheid>
3. <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=6&id=n2k57&topic=gevoeligheid>
4. Gegevensautoriteit Natuur (GaN) in samenwerking met het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging Vleermuisprotocol
5. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0
6. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument huismus, *Passer domesticus*, versie 1.0
7. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument steenuil, *Athene Noctua*, versie 1.0
8. Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997
Atlas van de Nederlandse vleermuizen
Onderzoek naar verspreiding en ecologie
KNNV Uitgeverij
9. Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys, 2016
Atlas van de Nederlandse zoogdieren
Natuur van Nederland 12
KNNV Uitgeverij
10. Dietz, C., O. von Helversen en D. Hill, april 2011
Vleermuizen - Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika
Tirion-Natuur

BIJLAGEN

1. Wettelijk kader algemeen

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wet natuurbescherming is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen.

De wet gaat uit van het 'nee, tenzij ...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingscategorieën:

- Soorten van de Europese Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Europese Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn.
- Nationaal beschermde soorten.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht.

Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Een vrijstelling van de ontheffingsplicht (stap 3 in het stroomschema) kan van toepassing zijn mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig in het kader van bestendig beheer en onderhoud dat geen wezenlijke invloed heeft op beschermde soorten.

In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor matig soorten, indien de werkzaamheden niet conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd, een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt.

De activiteit dient een in de wet gedefinieerd belang te dienen.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

*Stappenplan soortenbescherming
(uit Brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken)*

2. Toetsingscriteria quickscan

Zowel voor beschermde planten als voor beschermde dieren zijn hieronder de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein (biotoop) wordt beoordeeld. De lijst is niet uitputtend; dit betekent dat de waarnemer te allen tijde kritisch blijft kijken naar de potenties, omgeving en mogelijkheden van de locatie.

1. Groeiplaatsen van beschermde plantensoorten

- Voedselrijkdom
- Bijzonder biotoop aanwezig (bijvoorbeeld heide, vennen)
- Landgebruik (intensief, erf, tuin, bos)
- Mogelijk dat soort is aangeplant

2. Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten

- Nesten
- Soort biotoop
- Aanwezigheid water
- Voedselrijkdom biotoop
- Landgebruik (extensief, verwaarloosd, erf, tuin)
- Holten, spleten, scheuren in bomen
- Sporen, zowel wissels als uitwerpselen en prooiresten
- Specifieke indicatiesoorten (bijvoorbeeld zoetwatermossel voor bittervoorn)
- Verstoringbronnen in de omgeving (licht, geluid, barrières)
- Geschiktheid gebouwen
 - Gebruik (leegstaand, continue in gebruik, seizoensgebonden)
 - Type dakbedekking (pangedekt, ruimte bij daktrim platte daken etc.)
 - Materiaalgebruik (isolatie, hout, metaal)
 - Bouwwijze (spouwmuur, enkelsteens, open stootvoegen)
 - Onderhoudstoestand (nieuwbouw, verwaarloosd, gerenoveerd)
 - Afwerking/toegankelijkheid (o.a. scheuren / stootvoegen / ventilatieroosters)
 - Aanwezigheid en type zonneschermen
 - Aanwezigheid en onderhoudsstaat van vogelschroot / gootdrains / dakramen / dakkapellen / kielgoten / loodslabben en dergelijke

Ook andere delen van het leefgebied die onlosmakelijk met het functioneren van de nest-/verblijfplaats verbonden zijn:

- Essentieel foerageergebied
- Vliegroutes/verbindingszones
- Landhabitat van amfibieën

3. Foto's

1 Twee houten stallen voor vee.

2 Houten tuinhuis dat dienst doet als stal voor schapen/geiten.

3 Halfopen houten schuurtje en op de achtergrond de kinderboerderij.

4 Halfopen schuurtje met bijenkasten.

5 Kinderboerderij met aan de muur een oude (vervallen) steenuilennestkast. In de nok is ruimte voor vleermuizen om naar binnen te gaan.

6 Een van de knotessen met holten in de haag aan de westkant van het onderzoeksgebied.

7 Opslagterrein van de kinderboerderij. Rechts de schuur met bijenkasten.

8 Opslagterrein van de kinderboerderij.

9 Achterterrein omzoomd door hagen en bomen. Op de achtergrond de A348.

10 Haag met soorten als meidoorn, sleedoorn, hondsroos en daartussen enkele knotessen.

11 Boomgaard met weide tegenover de kinderboerderij met daarachter de locatie waar een steenuil is gehoord.

12 Geschikt steenuilenleefgebied in de directe nabijheid van het onderzoekslocatie.

4. Detaillering voorgenomen werkzaamheden

VOORSTEL REVITALISATIE KINDERBOERDERIJ RHEDEN - COMPACT

- optimaliseren beeldkwaliteit: entree, hekwerken, hagen, opstallen
- compacter maken contour terrein t.b.v. inpassing padennetwerk, groen en natuurspelen Zuidflank
- groene inpassing terrein aan oostzijde parkdeel
- opschonen achterterrein: verwijderen hekwerken en opslag

